

Streda 9. septembra 2015

P8_TA(2015)0308

Investovanie do zamestnanosti a rastu: podpora hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. septembra 2015 o investovaní do zamestnanosti a rastu: podpora hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Únii (2014/2245(INI))

(2017/C 316/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Šiestu správu Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti s názvom Investovanie do rastu a zamestnanosti: podpora rozvoja a dobrej správy vecí verejných v regiónoch a mestách EÚ z 23. júla 2014 (ďalej len „šiesta správa o súdržnosti“),
- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 4, článok 162, články 174 až 178 a článok 349,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach“) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006 ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006 ⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1302/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), pokiaľ ide o vyjasnenie, zjednodušenie a zlepšenie zakladania a fungovania takýchto zoskupení ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 289.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 470.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 259.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 303.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 281.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884.

Streda 9. septembra 2015

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na Územnú agendu Európskej únie 2020: smerom k inkluzívnej, inteligentnej a udržateľnej Európe rozmanitých regiónov, dohodnutú na neformálnom zasadnutí ministrov zodpovedných za územné plánovanie a územný rozvoj 19. mája 2011 v Gödöllő v Maďarsku,
- so zreteľom na Ôsmu správu Komisie o pokroku v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti s názvom Regionálny a mestský rozmer krízy z 26. júna 2013,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. januára 2014 o inteligentnej špecializácii: prepojenie centier excelentnosti na dosiahnutie správnej politiky súdržnosti ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. januára 2014 o pripravenosti členských štátov EÚ na účinný a včasný začiatok nového programového obdobia politiky súdržnosti ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. februára 2014 k 7. a 8. správe Európskej komisie o pokroku v oblasti politiky súdržnosti EÚ a k strategickej správe 2013 o vykonávaní programov v období rokov 2007 – 2013 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 26. februára 2014 o optimalizácii rozvoja potenciálu najvzdialenejších regiónov vytváraním súčinnosti medzi štrukturálnymi fondmi a ostatnými programami Európskej únie ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. novembra 2014 o oneskorenom začiatku vykonávania politiky súdržnosti na roky 2014 – 2020 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 19. októbra 2011 s názvom Rámec pre novú generáciu inovatívnych finančných nástrojov – dlhová platforma a platforma vlastného imania EÚ (COM(2011)0662),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. novembra 2014 s názvom Investičný plán pre Európu (COM(2014)0903),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. januára 2015 s názvom Optimálne využívanie flexibility v rámci existujúcich pravidiel Paktu stability a rastu (COM(2015)0012),
- so zreteľom na osobitnú správu Dvora audítorov s názvom Finančné nástroje pre MSP spolufinancované Európskym fondom regionálneho rozvoja (osobitná správa č. 2/2012),
- so zreteľom na závery Rady k Šiestej správe o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti: investovanie do rastu a zamestnanosti, ktoré prijala Rada pre všeobecné záležitosti (politika súdržnosti) na svojom zasadnutí 19. novembra 2014,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov – Šiesta správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti z 3. decembra 2014 ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 21. januára 2015 k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Šiesta správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti: investovanie do rastu a zamestnanosti ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0002.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0015.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0132.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0133.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P8_TA(2014)0068.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 19, 21.1.2015, s. 9.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 242, 23.7.2015, s. 43.

Streda 9. septembra 2015

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. marca 2015 o porovnávacom prehľade EÚ v oblasti justície z roku 2015 (COM(2015)0116),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. januára 2015 s názvom Návrh opravného rozpočtu č. 2 k všeobecnému rozpočtu na rok 2015 (COM(2015)0016),
 - so zreteľom na Výročnú správu za rok 2013 o ochrane finančných záujmov EÚ – boj proti podvodom,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanoviská Výboru pre rozpočet, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre kultúru a vzdelávanie a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A8-0173/2015),
- A. keďže rozhodujúca úloha politiky súdržnosti EÚ pri znižovaní rozdielov medzi regiónmi, podpore hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti medzi regiónmi jednotlivých členských štátov a pri podpore vytvárania pracovných miest je nespochybniteľná; keďže politika súdržnosti predstavuje hlavnú investičnú politiku v rámci celej reálnej ekonomiky EÚ a je osvedčeným nástrojom rastu a zamestnanosti v EÚ s rozpočtom viac než 350 miliárd EUR do roku 2020; keďže počas hospodárskej krízy sa politika súdržnosti ukazuje ako rozhodujúci nástroj na udržanie úrovne investícií v rôznych členských štátoch; keďže v niektorých členských štátoch predstavuje hlavný zdroj verejných investícií; keďže konkrétnu a viditeľnú povahu výsledkov politiky súdržnosti potvrdzujú mnohé a rôzne metodiky hodnotenia;
- B. keďže podľa najnovších údajov za rok 2013 dlhodobá nezamestnanosť v Únii dosiahla historicky vysokú úroveň 5,1 % pracovnej sily; keďže dlhodobá nezamestnanosť zásadným spôsobom ovplyvňuje životy ľudí a môže sa zmeniť na štrukturálnu nezamestnanosť, a to najmä v okrajových regiónoch;
- C. keďže v poslednom čase došlo k 15 % poklesu verejných investícií v Únii v reálnych hodnotách a mnohé regióny, najmä tie, ktoré čelia demografickým výzvam, neboli schopné uspokojivým spôsobom prispieť k napĺňaniu cieľov stratégie Európa 2020, najmä pokiaľ ide o hlavný cieľ, ktorým je dosiahnutie zamestnanosti na úrovni 75 % do roku 2020, cieľ zameraný na vyslobodenie 20 miliónov osôb z chudoby, ako aj cieľ spočívajúci v obmedzení prípadov predčasného ukončenia školskej dochádzky;
- D. keďže ciele politiky súdržnosti sa zákonite v priebehu času vyvíjali, ako odpoveď na nové výzvy a hrozby, ktorým čelí EÚ, a politika ako taká sa užšie prepojila s celkovým politickým programom EÚ; keďže napriek tomu by sa mala upevniť pôvodná úloha tejto politiky: posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti vo všetkých regiónoch EÚ a najmä v menej rozvinutých a najviac znevýhodnených regiónoch; keďže politiku súdržnosti nemožno považovať výlučne za nástroj na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 a ďalších rozvojových stratégií EÚ, ale aj investičnej politiky na územiach;
- E. keďže podľa šiestej správy o súdržnosti mala hospodárska kríza negatívny vplyv na dlhodobý trend znižovania regionálnych rozdielov a napriek určitým pozitívnym tendenciám na začiatku programového obdobia rozdiely medzi regiónmi v najrôznejších podobách sú stále veľké;
- F. keďže zdroje politiky súdržnosti sa prostredníctvom tematického zamerania sústreďujú na obmedzený počet strategických cieľov s potenciálom zintenzívnenia rastu a s potenciálom v oblasti tvorby pracovných príležitostí, sociálneho začlenenia, ochrany životného prostredia a zmeny klímy;
- G. keďže vysoké miery rastu a regionálnej hospodárskej konvergencie nemožno dosiahnuť bez dobrej správy vecí verejných, vzhľadom na potrebu účinnejšieho zapojenia všetkých partnerov na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, v súlade so zásadou viacúrovňového riadenia, a to vrátane sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti;

Streda 9. septembra 2015

- H. keďže strategickými nástrojmi na usmernenie investícií v členských štátoch a regiónoch sú partnerské dohody a operačné programy, ako je stanovené v článkoch 14, 16 a 29 nariadenia o spoločných ustanoveniach, spolu s časovým harmonogramom ich predkladania a prijímania, podľa ktorého mali byť partnerské dohody prijaté najneskôr do konca augusta 2014 a operačné programy najneskôr do konca januára 2015;
- I. keďže neformálne zasadnutie Rady, ktoré sa uskutočnilo v maďarskom meste Gödöllő v roku 2011, požiadalo následné predsedníctva Rady v rokoch 2015 a 2016, aby zhodnotili a zväzili možné posúdenie Územnej agendy Európskej únie 2020, pričom by zohľadnili jej fungovanie v praxi, prípadne aby takéto posúdenie viedli;
- J. keďže podľa článku 175 ZFEÚ členské štáty riadia a koordinujú svoje hospodárske politiky tak, aby dosiahli ciele celkového harmonického rozvoja a posilnenia hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a keďže investičný plán preto prispieva aj k týmto cieľom;

Úspechy a výzvy politiky súdržnosti v súvislosti s hospodárskou a finančnou krízou (programové obdobie 2007 – 2013)

1. zdôrazňuje, že politika súdržnosti je hlavným nástrojom Európskej únie zameraným na znižovanie hospodárskych, sociálnych a územných rozdielov medzi európskymi regiónmi, na zvýšenie ich konkurencieschopnosti, na riešenie zmeny klímy a energetickej závislosti a zároveň prispieva k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020; zdôrazňuje, že, hoci spolufinancovanie investovania v rámci politiky súdržnosti bolo pre niektoré členské štáty a regióny zložité, značne utlmilo negatívne dôsledky hospodárskej a finančnej krízy a poskytlo stabilitu regiónom, a to tak, že zabezpečilo finančný tok v situácii, keď sa objem vnútroštátnych a regionálnych verejných a súkromných investícií prudko znížil; zdôrazňuje, že financovanie v rámci politiky súdržnosti zodpovedalo 21 % verejných investícií v EÚ ako celku a 57 % v krajinách podporovaných v rámci politiky súdržnosti dohromady;
2. poukazuje na skutočnosť, že politika súdržnosti sa osvedčila, pokiaľ ide o jej schopnosť rýchlo reagovať prostredníctvom flexibilných opatrení zameraných na riešenie investičnej medzery v členských štátoch a regiónoch, napríklad znížením spolufinancovania zo strany členských štátov a poskytnutím dodatočných zálohových platieb, ako aj presmerovaním 13 % celkového objemu financií (45 miliárd EUR) na podporu hospodárskej činnosti a zamestnanosti s priamymi účinkami; považuje preto za nevyhnutné, aby sa vykonalo zásadné dôkladné strednodobé preskúmanie cieľov a úrovne financovania v súlade s akýmkoľvek vývojom ovplyvňujúcim sociálnu a hospodársku situáciu členských štátov alebo akýchkoľvek ich regiónov;
3. zdôrazňuje, že Zmluva o Európskej únii obsahuje cieľ podpory hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a solidarity medzi členskými štátmi (článok 3 ZEÚ);
4. víta nedávnu reformu politiky súdržnosti zameranú na riešenie uvedených výziev na základe jednotného strategického rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 s jasnými cieľmi a podnetmi pre všetky operačné programy; vyzýva všetky strany, najmä hlavné zainteresované orgány, aby zaistili efektívnosť a účinnosť vykonávania nového legislatívneho rámca pre politiku súdržnosti dôrazným zameraním sa na dosiahnutie lepšej výkonnosti a výsledkov; vyzýva všetky zúčastnené strany, aby vytvorili riadne fungujúce mechanizmy viacúrovňového riadenia a koordinácie s cieľom zabezpečiť súlad medzi programami a podporovať stratégiu Európa 2020 a odporúčania pre jednotlivé krajiny;
5. zdôrazňuje, že stabilné finančné a hospodárske, ako aj efektívne regulačné, administratívne a inštitucionálne prostredie má zásadný význam pre účinnosť politiky súdržnosti, nesmie však ohroziť dosiahnutie jej zámerov a cieľov; v tejto súvislosti pripomína, že pozastavením platieb uvedeným v článku 23 nariadenia o spoločných ustanoveniach by sa mohla oslabiť schopnosť celoštátnych, regionálnych a miestnych orgánov účinne plánovať a čerpať prostriedky z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v rokoch 2014 – 2020; zdôrazňuje, že v záujme dosiahnutia cieľov politiky súdržnosti aj stratégie Európa 2020 musí byť politika súdržnosti v úzkom súlade so sektorovými politikami a musí sa dosiahnuť súčinnosť s ďalšími investičnými systémami EÚ; pripomína však, že v súlade s článkom 175 ZFEÚ všetky hospodárske politiky sledujú dosiahnutie cieľov hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti;

Streda 9. septembra 2015

6. zdôrazňuje, že zvyšovanie administratívnej kapacity na plánovanie, vykonávanie a hodnotenie v členských štátoch je rozhodujúce z hľadiska včasných a úspešných výsledkov politiky súdržnosti;
7. pripomína, že hoci sa politikou súdržnosti zmiernil dosah krízy, regionálne rozdiely sú naďalej veľké a cieľ politiky súdržnosti, ktorým je zníženie hospodárskych, sociálnych a územných rozdielov a poskytovanie osobitnej podpory menej rozvinutým regiónom, sa zatiaľ nedosiahol všade;
8. poukazuje na to, že napriek kríze a skutočnosti, že miestne financovanie sa dostalo pod veľký tlak, miestne a regionálne orgány musia naďalej spĺňať požiadavky občanov týkajúce sa prístupnejších verejných služieb vyššej kvality;
9. zdôrazňuje dôležitosť reindustrializácie EÚ s cieľom zabezpečiť, aby priemyselná výroba predstavovala minimálne 20 % HDP členských štátov do roku 2020; preto pripomína význam aktívnej podpory a posilnenia zásad konkurencieschopnosti, udržateľnosti a regulačnej spoľahlivosti v záujme podporovania pracovných miest a rastu v Európe;

Problémy týkajúce sa vykonávania a platieb

10. vyjadruje vážne znepokojenie nad značným štrukturálnym oneskorením pri rozbiehaní programových období politiky súdržnosti, spôsobeným neskorším prijatím operačných programov, a to aj prostredníctvom postupu prenosu; konštatuje, že týmto oneskorením sa môže zvýšiť tlak na platby, najmä v rokoch 2017 a 2018, čím sa umocnia obavy z poľutovaniahodného meškania platieb vo výške približne 25 miliárd EUR v programovom období 2007 – 2013; konštatuje, že hoci je v širšom kontexte situácia v oblasti súdržnosti lepšia ako v oblasti rozvoja vidieka a rybníctva, tieto obavy pretrvávajú, keďže v prípade viacerých členských štátov sa ešte musí prijať značný počet programov; zdôrazňuje, že uvedené oneskorenia môžu podkopať dôveryhodnosť, efektívnosť a udržateľnosť rozpočtu EÚ a politiky súdržnosti a oslabiť schopnosť vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov ukončiť implementáciu v období rokov 2007 – 2013 a účinne plánovať a čerpať prostriedky z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v období rokov 2014 – 2020; v tomto smere víta nedávne úsilie členských štátov a Komisie, vyzýva však Komisiu, aby urobila maximum na zabezpečenie bezodkladného prijatia všetkých zostávajúcich operačných programov, keďže Európsky parlament už schválil revíziu viacročného finančného rámca (VFR), ktorá je potrebná na využitie nerozdelených zdrojov z roku 2014, a sprievodný návrh opravného rozpočtu;

11. pripomína, že problém neprestajne oneskorených platieb sa týka politiky súdržnosti viac než ktorejkoľvek inej oblasti politiky EÚ, s nevybavenými platbami vo výške 24,8 miliardy EUR na konci roka 2014 v prípade programov Európskeho sociálneho fondu (ESF), Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézneho fondu (KF) na obdobie 2007 – 2013, čo predstavuje 5,6 % nárast v porovnaní s rokom 2013; nabáda Komisiu, aby využila všetky dostupné prostriedky na úhradu týchto nevybavených platieb; zdôrazňuje, že táto situácia zasiahne predovšetkým najmenších a najzraniteľnejších príjemcov politiky súdržnosti, ako sú MSP, mimovládne organizácie a združenia, keďže ich schopnosť predbežného financovania výdavkov je obmedzená;

12. víta, že Rada, Komisia a Európsky parlament dospeli k dohode o znížení úrovne nevybavených platieb, najmä v oblasti politiky súdržnosti, do konca roka na štrukturálnu úroveň v priebehu súčasného VFR, ako je uvedené v spoločnom vyhlásení pripojenom k dohode o rozpočte na rok 2015, a berie na vedomie dokument Komisie „Elements of a payment plan to bring the EU budget back onto a sustainable track“, prijatý 23. marca 2015; pripomína Komisii jej záväzok presadiť plán platieb čo najskôr, v každom prípade ešte pred predložením návrhu rozpočtu na rok 2016; okrem toho pripomína všetkým inštitúciám ich záväzok schváliť takýto plán a realizovať ho s účinnosťou od roku 2015 a do revízie súčasného VFR v polovici trvania;

Streda 9. septembra 2015

13. zdôrazňuje, že navrhovanou revíziou stropov VFR⁽¹⁾ na prenos záväzkov vo výške 11,2 miliardy EUR pre okruh 1b podľa článku 19 ods. 2 nariadenia o VFR a prenosom⁽²⁾ záväzkov vo výške 8,5 miliardy EUR podľa článku 13 ods. 2 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách z roku 2014 do roku 2015 sa predchádza zrušeniu týchto rozpočtových prostriedkov v okruhu 1b, ale skutočne sa nerieši základný problém oneskorení pri programovaní, ani sa nemení skutočnosť, že chronicky oneskorená realizácia a systematické oneskorenie platieb môžu pre konečných príjemcov predstavovať vážny problém;

14. zdôrazňuje, že uvedené oneskorenie v rámci okruhu 1b rozpočtu EÚ je v podstate najdôležitejším bezprostredným faktorom ohrozujúcim vykonávanie politiky súdržnosti, a to v minulom programovom období a výhľadovo aj v súčasnom programovom období 2014 – 2020; opätovne pripomína, že vplyv oneskorenia pociťujú výrazne (niekedy až extrémne) subjekty politiky súdržnosti na základnej úrovni; vyzýva preto Komisiu, aby pripravila plán, v ktorom uvedie osobitný časový harmonogram konkrétnych a postupných politických opatrení podložených vyčlenenými rozpočtovými prostriedkami s cieľom zmenšiť a následne odstrániť uvedené oneskorenie; dúfa, že Rada si konečne uvedomí vážnosť a neudržateľnosť situácie a bude ochotná aktívne prispieť k trvalému vyriešeniu problému; je presvedčený, že prvým cieľom týchto opatrení by malo byť, aby sa skrátenie oneskorenia viditeľne prejavilo už v roku 2015;

15. zdôrazňuje, že je nutné, aby sa vykonávanie operačných programov začalo bezprostredne po ich prijatí s cieľom maximalizovať výsledky investícií, podporiť vytváranie pracovných miest, zvýšiť rast produktivity a prispievať k cieľom Únie v oblasti klímy a energetiky a že Komisia a členské štáty by sa mali maximálne snažiť zrýchliť prijímanie programov, bez toho, aby tým bola dotknutá ich kvalita; požaduje, aby sa Komisia neustále intenzívne zameriavala na potrebu pokračovať v boji proti podvodom a zároveň analyzovala všetky možné spôsoby zjednodušenia svojich interných postupov s cieľom urýchliť postupy založené na dvoch scenároch prijatia operačných programov, aby sa vyhlo akýmkoľvek ďalším oneskoreniam pri začatí ich vykonávania;

16. vyzýva Komisiu, aby so zreteľom na uvedené skutočnosti predložila Európskemu parlamentu opatrenia, ktorých prostredníctvom chce čo najskôr uľahčiť vykonávanie operačných programov, najmä s cieľom vyhnúť sa zrušeniu viazanosti finančných prostriedkov v roku 2017, spolu s navrhovaným časovým harmonogramom, vysvetlila vplyv oneskorenia platieb na začatie vykonávania nových operačných programov a predložila riešenia v záujme maximálneho obmedzenia škôd; ďalej žiada, aby Komisia v súvislosti so správou o výsledku rokovaní, stanovenou v článku 16 ods. 3 nariadenia o spoločných ustanoveniach, zanalyzovala možný vplyv oneskoreného začatia vykonávania politiky súdržnosti v období rokov 2014 – 2020 na rast a zamestnanosť a na základe získaných skúseností predložila odporúčania;

17. domnieva sa, že VFR na roky 2014 – 2020 vyplývajúci zo zmeny nariadenia o VFR navrhutej Komisiou, podľa ktorej sa do roku 2015 majú preniesť iba rozpočtové prostriedky nepridelené v roku 2014, výrazne zvyšuje riziko zrušenia viazanosti v roku 2018, pokiaľ ide o programy neprijaté v roku 2014, a teda nestimuluje úplné využitie zdrojov EÚ alebo účinnú podporu pre investície EÚ do rastu a zamestnanosti; vyzýva Komisiu, aby pri vypracúvaní strategickej správy za rok 2017 stanovenej v článku 53 nariadenia o spoločných ustanoveniach navrhla v dostatočnom predstihu primerané legislatívne a iné opatrenia, aby sa zabránilo riziku zrušenia záväzku;

18. je znepokojený nízkou mierou čerpania prostriedkov v programovom období 2007 – 2013 v niektorých členských štátoch a varuje, že treba riešiť základné príčiny s cieľom vyhnúť sa opakovaniu rovnakých problémov v nasledujúcom období; zdôrazňuje, že administratívne kapacity sú nevyhnutné na účinné a efektívne vykonávanie politiky súdržnosti; zdôrazňuje, že nestabilita v štátnej službe v kombinácii so slabou koordináciou politiky môže ohroziť úspešné čerpanie prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov a celkovo predstavuje hrozbu pre účinné riadenie politiky;

⁽¹⁾ Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1311/2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (COM(2015)0015, 20.1.2015).

⁽²⁾ Rozhodnutie Komisie o neautomatickom prenesení z roku 2014 do roku 2015 a opätovné sprístupnenie rozpočtových prostriedkov v roku 2015 (C(2015)0827, 11.2.2015).

Streda 9. septembra 2015

19. navrhuje, aby sa pri príprave nasledujúceho programového obdobia samostatne zaviedli regulačné ustanovenia týkajúce sa programovania, a to ešte pred rozpočtovými návrhmi, čím sa oddelia rozpravy o obsahu a finančných prostriedkoch a ponechá sa dostatok času na dôkladnú prípravu programov; pripomína, že napriek tomu, že regulačné ustanovenia sú veľmi rozsiahle, táto skutočnosť neposkytuje členským štátom a regiónom úplné záruky a môže byť zdrojom rôznych výkladov; domnieva sa, že stále existuje priestor na zjednodušenie regulačných ustanovení;

20. vyzýva Komisiu, aby dôkladne zvažila – s prihliadnutím na možné dôsledky na rast a zamestnanosť – uplatnenie finančných opráv alebo pozastavenia platieb;

Politika súdržnosti v stredne inteligentného, udržateľného a inkluzívneho investovania v období rokov 2014 – 2020

21. znovu pripomína pôvodnú úlohu politiky súdržnosti: podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a znižovať rozdiely medzi regiónmi a poskytovať osobitnú podporu menej rozvinutým regiónom; zdôrazňuje, že politika súdržnosti na základe svojej povahy a pôvodného určenia stanoveného v zmluve prispieva k dosiahnutiu cieľov Únie, predovšetkým cieľov stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ako aj základného cieľa zmluvy, ktorým je posilnenie územnej súdržnosti;

22. víta nový Európsky fond pre strategické investície (EFSI) a jeho možný pákový efekt; zdôrazňuje, že hlavným cieľom EFSI by malo byť zabezpečenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, a preto by z neho mali mať prospech všetky regióny EÚ; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť doplnkovosť zdrojov EFSI, a tým aj jeho komplementárnosť a súčinnosť s európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi, pri súčasnom zachovaní ich vzájomnej finančnej nezávislosti, a v rovnakom duchu radí dotknutým stranám, aby vychádzali zo skúseností, ktoré získali pri vykonávaní európskeho plánu na oživenie hospodárstva v roku 2008, najmä pokiaľ ide o inteligentné investície;

23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili vyššiu koordináciu a súlad medzi všetkými investičnými a rozvojovými politikami EÚ, najmä politikou súdržnosti, ako aj medzi EŠIF, ďalšími fondmi EÚ a nástrojmi regionálneho financovania, s cieľom zabezpečiť komplementárnosť, zlepšenie súčinnosti a predísť prekrývaniu a zdvojeniu podpory a zaručiť vysokú európsku pridanú hodnotu financovania EÚ; vyzýva Komisiu, aby v nadchádzajúcich správach o súdržnosti informovala o synergiách; navrhuje, aby sa pri vykonávaní nového investičného plánu EÚ vychádzalo zo skúseností z troch spoločných iniciatív JEREMIE, JESSICA a JASMINE, ktoré umožnili zvýšenie sumy prostriedkov čerpaných zo štrukturálnych fondov – zo sumy 1,2 miliardy EUR v rokoch 2000 – 2006 na sumu 8,4 miliardy EUR v rokoch 2007 – 2012; požaduje rozsiahlu a podrobnú analýzu po konzultácii s Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskym investičným fondom (EIF);

24. zdôrazňuje, že právne predpisy v oblasti politiky súdržnosti umožňujú širšie využitie finančných nástrojov s cieľom zdvojnásobiť ich príspevok na úroveň približne 25 – 30 miliárd EUR v období rokov 2014 – 2020, a to rozšírením ich tematického rozsahu a ponúknutím väčšej flexibility členským štátom a regiónom; zdôrazňuje úlohu finančných nástrojov pri mobilizácii dodatočných verejných alebo súkromných spoločných investícií s cieľom riešiť trhové zlyhania v súlade so stratégiou Európa 2020 a s prioritami politiky súdržnosti; podporuje predovšetkým iniciatívu na rozdelenie rizika pre malé a stredné podniky a vyzýva Komisiu, aby vynaložila maximálne úsilie na dosiahnutie jednoduchej použiteľnosti a príťažlivosti finančných nástrojov pre členské štáty a regióny, čím zabezpečí zdvojnásobenie príspevkov do finančných nástrojov na základe vlastných zásluh a zodpovednosť zainteresovaných strán za dosiahnutie tohto cieľa; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bola zabezpečená transparentnosť, zodpovednosť a kontrola finančných nástrojov, ktoré zahŕňajú finančné prostriedky EÚ;

25. varuje však, že fond EFSI by nemal oslabovať strategickú súdržnosť a dlhodobý výhľad programovania politiky súdržnosti; zdôrazňuje, že presmerovanie štrukturálnych fondov by bolo kontraproduktívne, a preto nemôže byť akceptované, keďže by ohrozilo ich účinnosť a rozvoj regiónov; poukazuje na skutočnosť, že finančné prostriedky vyčlenené pre členské štáty v rámci okruhu 1b VFR na obdobie rokov 2014 – 2020 nie je možné upraviť na účely fondu EFSI; zdôrazňuje, že nahradenie grantov pôžičkami, vlastným imanom alebo zárukami síce má určité výhody, ale musí sa uskutočňovať opatrne a zohľadňovať regionálne rozdiely a rôznorodosť postupov a skúseností medzi regiónmi, pokiaľ ide o využívanie finančných nástrojov; poukazuje na skutočnosť, že regióny, ktoré najviac potrebujú investičné stimuly, často majú nízke administratívne a absorpčné kapacity;

Streda 9. septembra 2015

26. varuje, že flexibilita pri výbere projektov v rámci EFSI predstavuje riziko nasmerovania investícií do rozvinutejších členských štátov, čím sa narúša hospodárska, sociálna a územná súdržnosť; žiada Komisiu, aby dôkladne sledovala vzťah medzi EFSI a EŠIF;

Efektívnosť a účinnosť politiky súdržnosti a jej orientácia na výkon v období rokov 2014 – 2020

27. zdôrazňuje význam všetkých opatrení zameraných na zvýšenie efektívnosti, jednoduchosti, účinnosti a orientácie politiky súdržnosti na výsledky a výkonnosť, čím by sa mal zabezpečiť posun od kritérií využívania fondov ku kvalite výdavkov a vysokej pridanej hodnote spolufinancovaných operácií; v tejto súvislosti navrhuje, aby sa predložili technické úpravy príslušných nariadení o európskych štrukturálnych a investičných fondoch;

28. víta tematické sústredenie na podporu investícií do inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, zacielených na tvorbu rastu a pracovných miest, riešenie problému zmeny klímy a energetickej závislosti a zníženie chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj výraznejšie zameranie na výsledky a merateľnosť programov v období 2014 – 2020, čo by malo prispieť k ďalšiemu zvýšeniu efektívnosti a účinnosti politiky súdržnosti; zároveň však trvá na požiadavke väčšej flexibility pre regióny v závislosti od miestnych a regionálnych špecifik, najmä v kontexte vážnej krízy, s cieľom znížiť rozdiely v rozvoji medzi rôznymi regiónmi Únie; požaduje skutočne integrovaný a územný prístup k cieľovým programom a projektom, ktoré reagujú na potreby na základnej úrovni;

29. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili súdržnosť medzi národnými programami reforiem a operačnými programami s cieľom náležite plniť odporúčania pre jednotlivé krajiny a zaručiť súlad s postupmi správy ekonomických záležitostí, čím sa obmedzí riziko predčasného opätovného programovania;

30. pripomína v tejto súvislosti počiatočné námietky Európskeho parlamentu a zdôrazňuje jeho zodpovednosť za to, aby bol plne zapojený, a za kontrolu a skúmanie; žiada, aby Komisia a Rada v súlade s článkom 23 ods. 15 nariadenia o spoločných ustanoveniach poskytovali úplné, transparentné a včasné informácie o kritériách a celkovom postupe, ktoré by mohli viesť k opätovnému programovaniu alebo pozastaveniu záväzkov alebo platieb z EŠIF; poukazuje na to, že rozhodnutie o pozastavení záväzkov alebo platieb by sa malo prijať ako krajná možnosť, keď už sa vyčerpali všetky ostatné možnosti a vykonalo sa posúdenie možného dosahu na rast a zamestnanosť, pretože pozastavenie záväzkov alebo platieb by mohlo mať vážne následky na vnútroštátne, regionálne a miestne orgány, ako aj na dosahovanie cieľov politiky súdržnosti ako celku; domnieva sa, že cieľom makroekonomickej kondicionality by mala byť vyššia udržateľnosť a účinnosť politiky súdržnosti, a odmieta myšlienku, aby regióny, lokality alebo občania boli znevýhodňovaní za makroekonomické rozhodnutia prijaté národnými vládami; upozorňuje na prípadnú značnú administratívnu záťaž vyplývajúcu z opätovného programovania finančných prostriedkov; pripomína, že v návrhu na opätovné programovanie predloženom v súlade s článkom 23 ods. 4 uvedeného nariadenia sa vyžaduje predbežná konzultácia príslušného monitorovacieho výboru, ako sa uvádza v článku 49 ods. 3 rovnakého nariadenia;

31. poukazuje na to, že chyby vyplývajú do značnej miery zo zložitých požiadaviek a nariadení; zdôrazňuje, že počet nezrovnalostí pri vykonávaní programov súdržnosti by sa dal znížiť zjednodušením riadenia a postupov, včasnou transpozíciou nedávno prijatých príslušných smerníc a posilnením administratívnej kapacity, najmä v menej rozvinutých regiónoch; zdôrazňuje preto potrebu zminimalizovať administratívnu záťaž príjemcov vyplývajúcu z overení potrebných na zaručenie riadneho využívania finančných prostriedkov z EŠIF, ako aj potrebu vyvinúť úsilie o optimalizáciu a väčšiu mieru pružnosti systémov riadenia a kontroly, klásť zvýšený dôraz na posúdenie rizika a správne rozdelenie zodpovednosti všetkých orgánov a zároveň neoslabovať zavedené a posilnené postupy kontroly s cieľom efektívnejšie zabráňovať nezrovnalostiam a v dôsledku toho sa vyhýbať finančným opravám, ako aj prerušeniam a pozastaveniam platieb; je znepokojený nízkou mierou vyplácania finančných nástrojov príjemcom, predovšetkým z hľadiska cieľa zvýšiť využitie týchto nástrojov; v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, riadiace orgány a ďalšie príslušné zainteresované strany, ktoré pracujú s týmito finančnými nástrojmi, aby v plnej miere využívali technickú pomoc poskytovanú prostredníctvom finančných nástrojov – technickej poradnej platformy (FI-TAP) a platformy fi-compass;

Streda 9. septembra 2015

Zamestnanosť, MSP, mladí ľudia a vzdelávanie

32. zdôrazňuje, že EŠIF by mohli významne prispieť k zvráteniu negatívnych sociálnych dôsledkov krízy, aby to však bolo možné, musí sa uľahčiť a zjednodušiť integrovaný prístup, ktorý ponúka programovanie financované z viacerých fondov, musí sa zefektívniť koordinácia fondov a zväčšiť ich vzájomná flexibilita, čo umožní predovšetkým lepšie využitie synergií medzi ESF a EFRR; zdôrazňuje, že investície financované z ESF nemôžu dosiahnuť optimálne výsledky, pokiaľ neexistuje príslušná infraštruktúra a vhodné inštitúcie; upozorňuje na skutočnosť, že EŠIF môžu efektívne podporiť sociálne začleňovanie, a preto by sa mali využívať na pomoc pri integrácii znevýhodnených a zraniteľných skupín, ako sú napríklad Rómovia a osoby so zdravotným postihnutím, ako aj na podporu prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné v prospech detí a dospelých;

33. vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť situácii menšinových skupín naprieč Úniou, keďže trpia všetkými formami sociálneho vylúčenia, a teda je pravdepodobnejšie, že budú postihnuté štrukturálnou nezamestnanosťou; domnieva sa, že každá politika plánovania v prospech sociálnej súdržnosti v Únii musí brať do úvahy integráciu menšín;

34. poukazuje na kľúčovú úlohu MSP pri vytváraní pracovných miest a zdôrazňuje ich potenciál pri podpore inteligentného rastu a digitálneho a nízkouhlíkového hospodárstva; požaduje priaznivé regulačné prostredie napomáhajúce zriaďovaniu a prevádzkovaniu takýchto podnikov, najmä podnikov založených mladými ľuďmi a nachádzajúcich sa vo vidieckych oblastiach; poukazuje na význam zníženia byrokratickej záťaže MSP a zjednodušenia ich prístupu k finančným prostriedkom, ako aj na potrebu podporiť programy a odbornú prípravu, ktoré pomáhajú rozvíjať podnikateľské zručnosti;

35. zdôrazňuje, že MSP tvoria 99 % spoločností v EÚ a vytvárajú v nej 80 % pracovných miest;

36. vyjadruje znepokojenie nad tým, že Komisia stanovila príliš nízky limit (5 mil. EUR) podpory z EFRR na infraštruktúru malého rozsahu v oblasti kultúry a udržateľného cestovného ruchu, ktorý je navyše vymedzený ako celkové náklady, a nie ako oprávnené náklady, a zdôrazňuje, že takéto projekty môžu mať silný pozitívny vplyv na regionálny rozvoj, čo sa týka sociálno-ekonomických dôsledkov, sociálneho začlenenia a atraktívnosti;

37. súhlasí s analýzou Komisie, že hospodárske a sociálne priority, najmä pokiaľ ide o hospodársky rast na jednej strane a na sociálnu inklúziu, vzdelávanie a udržateľný rozvoj na druhej strane by v niektorých členských štátoch mohli byť lepšie vyvážené a mohli by sa opierať o zmysluplný dialóg s partnermi a zúčastnenými stranami; zdôrazňuje, že jasná stratégia zlepšenia inštitucionálneho rámca členských štátov, pokiaľ ide o administratívnu kapacitu a kvalitu spravodlivosti, je kľúčovým faktorom úspešného dosiahnutia týchto priorít;

38. zdôrazňuje význam ESF, ako aj záruky pre mladých ľudí a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ktoré musia podporovať čo najviac životaschopných projektov tvorby pracovných miest, napríklad vo forme podnikateľských iniciatív;

39. varuje, že alarmujúca miera nezamestnanosti mladých ľudí hrozí stratou celej generácie, najmä v menej rozvinutých regiónoch a v tých regiónoch, ktoré sú najviac zasiahnuté krízou a nezamestnanosťou; trvá na tom, že najvyššou prioritou musí zostať ďalšia integrácia mladých ľudí na trhu práce, ktorej dosiahnutie sa nezaobíde bez aktívneho prínosu EÚ, pričom významne k nej môže prispieť integrované využívanie ESF, EFRR, Kohézneho fondu a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí; domnieva sa, že v tejto súvislosti by sa mal zaujať prístup viac orientovaný na výsledky s cieľom zabezpečiť čo najúčinnejšie využitie dostupných zdrojov, aby sa tak posilnila zamestnanosť a konkurencieschopnosť a vytvorili sa vyššie príjmy, z čoho bude ťažiť celé hospodárstvo EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitú úlohu záruky pre mladých ľudí, ktorá mladým ľuďom do 25 rokov pomáha v tom, aby si buď našli kvalitné zamestnanie, alebo získali vzdelanie, zručnosti a skúsenosti potrebné na nájdenie si zamestnania; zdôrazňuje, že sa musia čo najskôr poskytnúť všetky zdroje potrebné na vykonávanie záruky pre mladých ľudí a ďalších opatrení realizovaných v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí; domnieva sa, že by sa mali používať jasné a ľahko zrozumiteľné ukazovatele vplyvu, vďaka ktorým možno riadne merať prínos finančných prostriedkov EÚ k rastu a zamestnanosti;

Streda 9. septembra 2015

40. tvrdí, že sa musí naďalej vyvíjať úsilie o hľadanie ďalších spôsobov zlepšenia výkonnosti, pokiaľ ide o zamestnanosť mladých ľudí, keďže výsledky nie sú dobré, a to bez ohľadu na prijatie nariadenia o ESF a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí; pripomína, že EÚ sa politicky zaviazala poskytovať okamžitú podporu na začlenenie mladých ľudí do trhu práce;

41. zdôrazňuje, že vzhľadom na zmeny vo výrobných modeloch a starnutie obyvateľstva nadobudla úloha ESF a investícií do prispôbovania zručností pracovníkov oveľa väčší význam; vyjadruje pevné presvedčenie, že v tejto súvislosti by mal ESF dopĺňať vnútroštátne prístupy v členských štátoch; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie využívanie dostupných zdrojov s cieľom zaistiť zamestnateľnosť pracovníkov, sociálne začleňovanie a rovnosť medzi mužmi a ženami; zároveň zdôrazňuje, že programy odbornej prípravy financované z ESF by mali byť prispôbené potrebám podnikateľov a vedúcich pracovníkov, s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj podnikov, najmä MSP, ktoré vytvárajú väčšinu pracovných príležitostí v Únii;

42. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby pokračovali predovšetkým v zlepšovaní a rozširovaní platformy EURES ako účinného nástroja na uľahčenie mobility pracovníkov v Európe, najmä cezhraničnej mobility, a to zlepšovaním ich znalostí o trhu práce v Únii a tým, že ich budú informovať o pracovných príležitostiach a poskytovať im pomoc s formalitami v tejto oblasti; nabáda členské štáty, aby rozvíjali a podporovali siete EURES, v neposlednom rade pri uznaní skutočnosti, že cezhraniční pracovníci sú prví, ktorí čelia problémom s prispôbením a ťažkostiam so zaistením uznania odborných kvalifikácií; konštatuje, že zjednotením verejných služieb zamestnanosti, sociálnych partnerov, miestnych a regionálnych orgánov, ako aj ďalších zainteresovaných strán tieto siete povzbudzujú a podporujú cezhraničnú mobilitu;

43. zdôrazňuje, že je potrebné usmerňovať vytváranie kvalitných pracovných miest prostredníctvom nových technológií; zastáva názor, že Komisia by mala prepojiť znižovanie nezamestnanosti s nástrojmi digitálnej agendy a programu Horizont 2020;

44. poukazuje na to, že počet osôb s predčasne ukončenou školskou dochádzkou v Únii je stále veľmi vysoký a má vplyv na mieru nezamestnanosti mladých ľudí; zdôrazňuje, že tento problém treba riešiť prostredníctvom modernizácie vzdelávacích systémov a školských osnov, za využitia prostriedkov z ESF;

45. upozorňuje, že bez dobrej spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami a aktérmi na trhu práce nebude možné vyriešiť problém vysokej nezamestnanosti mladých absolventov v EÚ; zdôrazňuje najmä, že prostredníctvom výučby znalostí a zručností potrebných na trhu práce sa zvýšila miera zamestnanosti mladých ľudí a znížili sa sociálne rozdiely;

46. podčiarkuje, že pri tvorbe pracovných miest je dôležité zohľadniť rodový rozmer; vyzýva Komisiu, aby vyčlenila dostatočné finančné prostriedky na riešenie problému nezamestnanosti žien; zastáva názor, že ženy by mohli využívať prínosy technického pokroku, ktoré umožňujú pružnejší pracovný čas, a vyzýva Komisiu, aby investovala do tejto oblasti;

47. opätovne potvrdzuje potrebu zriadiť zariadenia starostlivosti o malé deti s cieľom zvýšiť prítomnosť žien na trhu práce, a preto vyzýva Komisiu, aby podporovala inovatívne projekty v tomto smere; poukazuje na to, že investície do verejnej infraštruktúry, ako sú zariadenia starostlivosti o deti, zvyšujú možnosti žien aktívne sa zúčastňovať na hospodárstve a trhu práce;

48. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby v záujme dosiahnutia cieľov týkajúcich sa zamestnanosti a sociálneho začlenenia zohľadnili potreby žien vracajúcich sa z materskej dovolenky, motivovali zamestnávateľov k prijímaniu žien po materskej dovolenke do zamestnania, umožnili pružné pracovné podmienky a presadzovali dodatočné (celoživotné) vzdelávanie, ktoré im umožňuje plynule sa vrátiť do zamestnania;

Streda 9. septembra 2015

Správa a riadenie politiky

49. zdôrazňuje, že politika súdržnosti musí byť vedená v duchu správneho fungovania viacúrovňového riadenia spojeného s efektívnym nastavením umožňujúcim reagovať na požiadavky verejnosti a podnikov a s transparentným a inovatívnym verejným obstarávaním, pričom všetky uvedené zložky majú zásadný význam pre posilnenie vplyvu politiky; zdôrazňuje v tejto súvislosti, že miestne a regionálne orgány často nesú hlavnú správnú zodpovednosť za verejné investície (bez ohľadu na význam rozhodnutí prijatých na úrovni EÚ a členských štátov) a že politika súdržnosti je životaschopným nástrojom, ktorý uvedeným orgánom umožňuje zohrávať kľúčovú úlohu v EÚ; zdôrazňuje týmto potrebu rozsiahleho vykonávania zásady partnerstva, ako je podrobne stanovené v nariadení o spoločných ustanoveniach a v kódexe správania pre partnerstvo;

50. odporúča, aby sa zdroje a poznatky politiky súdržnosti použili na zásadné posilnenie administratívnej kapacity verejných orgánov, predovšetkým na miestnej a regionálnej úrovni, s cieľom zlepšiť ich schopnosť ponúkať kvalitné služby verejnosti, a to aj prostredníctvom širšieho využitia nových technológií a úsilia o zjednodušenie postupov; vyzýva Komisiu, aby vymedzila podoby administratívnej pomoci v hlavných otázkach, ako je stanovenie cieľov pre iniciatívy, pričom by posúdila ich výsledky prostredníctvom vhodných ukazovateľov a určila následné kroky, ktoré treba prijať s cieľom pomôcť pri zavedení kultúry správy a riadenia založenej na monitorovaní a hodnotení v rámci celej EÚ; považuje za dôležité, aby sa zabezpečila pomoc miestnym a regionálnym orgánom v oblasti inovatívnych finančných nástrojov, ktoré majú zásadný význam pre zvýšenie zdrojov a investícií, ako aj v oblasti verejného obstarávania, ktoré by malo stále viac fungovať ako nástroj verejnej správy podnecujúci inovácie a tvorivosť;

51. vyjadruje poľutovanie, že šiesta správa o súdržnosti nezahŕňa dôkladné hodnotenie výsledkov nástroja technickej pomoci JASPERS, prostredníctvom ktorého sa členským štátom v rokoch 2007 – 2013 poskytli technické odborné znalosti potrebné na prípravu kvalitných veľkých projektov spolufinancovania z fondov EÚ; víta, že v roku 2013 začala fungovať platforma na vytváranie sietí v rámci nástroja JASPERS pre činnosti v oblasti budovania kapacít a že v roku 2014 sa zriadilo oddelenie strediska vytvárania sietí a zručností na poskytovanie odborných znalostí pri príprave projektov na programové obdobie 2014 – 2020; víta zriadenie strediska zručností na budovanie administratívnych kapacít, pokiaľ ide o EŠIF, ktoré by malo prispievať k zvýšeniu kapacity všetkých orgánov členských štátov, ktoré sú zapojené do riadenia a vykonávania EŠIF;

52. víta skutočnosť, že Komisia v čoraz vyššej miere venuje pozornosť úlohe správy verejných vecí, a súhlasí s tým, že dobrá správa verejných vecí a kvalitné verejné služby vrátane neexistencie korupcie sú nevyhnutné pre stabilné investičné prostredie; požaduje ambiciózne ciele, pokiaľ ide o to, aby výdavky v oblasti politiky súdržnosti boli menej náchylné na zneužívanie a aby sa dôsledne uplatňovali opatrenia proti podvodom;

53. je presvedčený o tom, že kódex správania pre partnerstvo posilní zapájanie sa v regiónoch vo všetkých etapách z hľadiska formy aj obsahu a musí sa v plnom rozsahu vykonávať, keďže zohrá zásadnú úlohu pri posilňovaní účinkov politiky súdržnosti a konsolidácii jej vplyvu v praxi; blahoželá tým členským štátom a regiónom, ktorým sa podarilo zapojiť ich partnerov do prípravy dohôd o partnerstve a operačných programov v súlade s kódexom správania pre partnerstvo; vyjadruje však vážne znepokojenie nad početnými prípadmi nedostatočného uplatňovania zásady partnerstva a vyzýva Komisiu, aby neschválila programy, v prípade ktorých zapojenie partnerov nebolo dostatočné; zdôrazňuje význam šírenia príkladov osvedčených postupov organizovania partnerstiev, ako je podrobne stanovené v kódexe správania pre partnerstvo; okrem toho žiada Komisiu, aby Európskemu parlamentu pravidelne predkladala správu, v ktorej posúdi aktuálny stav vykonávania zásady partnerstva;

Územný rozmer

54. so znepokojením si všíma, že v šiestej správe o súdržnosti sa takmer nevyskytujú odkazy na územný prístup, konkrétne na cezhraničnú spoluprácu, hoci ide o zásadný nástroj posilňovania hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; poukazuje na to, že zahrnutie všetkých cezhraničných a makroregionálnych aspektov by prinieslo obohatenie, pokiaľ ide napríklad o infraštruktúru, trh práce a mobilitu, životné prostredie (vrátane spoločného plánu pre nepredvídané udalosti), používanie vody a likvidáciu odpadových vôd, nakladanie s odpadom, zdravotnú starostlivosť, výskum a vývoj, cestovný ruch, verejnoprospešné služby a správu a riadenie, keďže vo všetkých uvedených oblastiach sú obsiahnuté výrazné

Streda 9. septembra 2015

cezhraničné aspekty a potenciál; zastáva názor, že v programovom období 2014 – 2020 sa značne zlepšia výsledky európskych hraničných a cezhraničných regiónov, pokiaľ ide o vyrovnanie sa s dôsledkami krízy prostredníctvom inteligentnejšieho, inkluzívnejšieho a udržateľnejšieho rastu;

55. zdôrazňuje, že integrovaný a územný prístup má zásadný význam najmä vtedy, keď ide o otázky ochrany životného prostredia a energetiky;

56. víta zavedenie nových nástrojov na integráciu koordinovania zainteresovaných strán a politík EÚ a na zameranie investícií na skutočné potreby na základnej úrovni, ako sú napríklad integrované územné investície a nástroje pre miestny rozvoj vedený komunitou, ktoré sa usilujú o vyvážený územný rozvoj; poukazuje na význam prijatia nástrojov na hodnotenie územného vplyvu politík, ktorých hlavným cieľom je posúdiť územný vplyv politík EÚ na miestne a regionálne orgány, a upriamena väčšej pozornosti na vplyv týchto politík na legislatívny proces, pričom berie na vedomie existujúce výzvy z hľadiska vykonávania integrovaných územných prístupov vzhľadom na zostávajúce regulačné rozdiely medzi fondmi EÚ a na veľmi odlišnú mieru právomocí regionálnych a miestnych spoločenských členských štátov a riadiacich orgánov; požaduje vypracovanie komplexnej integrovanej investičnej stratégie EÚ a posilnenie Územnej agendy Európskej únie 2020, ktorá bola schválená počas maďarského predsedníctva v roku 2011 a ktorú majú zhodnotiť predsedníctva v roku 2015, súčasťou ktorej je mestská agenda EÚ; domnieva sa, že treba venovať osobitnú pozornosť posilneniu úlohy malých a stredne veľkých mestských oblastí;

57. so znepokojením konštatuje, že chýba odkaz na to, ako sa zásady a priority Územnej agendy EÚ 2020 zohľadnili prostredníctvom vykonávania programov politiky súdržnosti na roky 2007 – 2013; požaduje zavedenie primeraných mechanizmov hodnotenia počas rokov 2014 – 2020 s cieľom posúdiť územný rozmer politiky súdržnosti;

58. schvaľuje zdôraznenie mestských otázok v správe vzhľadom na význam miest v globalizovanej ekonomike a ich možný vplyv z hľadiska udržateľnosti; berie na vedomie záväzkov európskych regiónov a miest prejsť k ekologickejšiemu rastu, vyjadrený v Dohovore primátorov a starostov; navrhuje, aby sa primerane riešili aj problémy veľkých rozdielov v rozvoji vidieckych a mestských oblastí, a to rovnako ako problémy v metropolitných regiónoch, ktoré prejavujú odolnosť, pričom zostávajú zraniteľné;

59. vyjadruje poľutovanie, že sa v šiestej správe o súdržnosti nespomína polycentrický územný rozvoj ako kľúčový prvok dosahovania územnej súdržnosti a územnej konkurencieschopnosti v súlade s Územnou agendou EÚ 2020 a so správou ESPON z roku 2013 s názvom „Making Europe Open and Polycentric“; zdôrazňuje úlohu malých a stredne veľkých miest a význam posilňovania funkčných väzieb mestských centier so svojimi okolitými oblasťami pri dosahovaní vyváženého územného rozvoja;

60. požaduje, aby sa dôraznejšie uplatňoval článok 174 ZFEÚ o územnej súdržnosti, predovšetkým vo vidieckych oblastiach, a aby sa venovala náležitá pozornosť dôležitému vzťahu medzi politikou súdržnosti a rozvojom vidieka, najmä pokiaľ ide o oblasti zasiahnuté zmenami v priemysle a regióny závažne a trvalo znevýhodnené prírodnými a demografickými podmienkami, ako sú najvzdialenejšie regióny, najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva, ostrovné, cezhraničné a horské regióny; odporúča zamerať sa tiež na ďalšie demografické výzvy, ktoré majú veľký vplyv na regióny, ako je napríklad vyľudňovanie, starnutie obyvateľstva a veľké rozptýlenie obyvateľov; vyzýva Komisiu, aby pri vykonávaní politiky súdržnosti venovala osobitnú pozornosť najviac geograficky a demograficky znevýhodneným oblastiam;

61. zastáva názor, že v šiestej správe o súdržnosti sa nevenuje dostatočná pozornosť Európskej územnej spolupráci, vzhľadom na to, že ide o plnohodnotný cieľ politiky súdržnosti od programového obdobia 2007 – 2013; pripomína potenciál Európskeho zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS), a to nielen ako nástroja na riadenie cezhraničnej správy, ale aj ako prostriedku, ktorý prispieva k súdržnému a integrovanému územnému rozvoju;

62. požaduje užšiu koordináciu medzi politikou súdržnosti, nástrojom predvstupovej pomoci a susedskou politikou EÚ, ako aj lepšie posudzovanie výsledkov projektov a informovanie o nich;

Streda 9. septembra 2015

Politika súdržnosti v dlhodobej perspektíve

63. vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti pripomína, že je nutné, aby diskusia o politike súdržnosti EÚ získala novú dynamiku; konštatuje, že rozhodujúci bude rok volieb do Európskeho parlamentu – 2019, keďže novozvolený Európsky parlament a nová Komisia sa budú musieť venovať ukončeniu stratégie Európa 2020 a budúcemu viacročnému finančnému rámcu, ako aj zabezpečeniu budúcej politiky súdržnosti po roku 2020 s primeraným rozpočtom a príprave nových právnych predpisov týkajúcich sa politiky súdržnosti; poznamenáva, že diskusia o politike súdržnosti musí zohľadniť závažné časové obmedzenia a oneskorenia, ku ktorým dochádzalo na začiatku programového obdobia;

64. poukazuje na zásadný význam administratívnych kapacít; vyzýva politikov na všetkých úrovniach riadenia, aby uprednostňovali ciele technickú pomoc všeobecne pri vykonávaní politik súdržnosti a konkrétne pri rozšírenom využívaní finančných nástrojov kombinovaných s EŠIF;

65. domnieva sa, že opatrenia politiky súdržnosti zohrávajú zásadnú úlohu pri znižovaní vnútorných konkurenčných rozdielov a štrukturálnej nerovnováhy v regiónoch, ktoré to potrebujú najviac; vyzýva Komisiu, aby zvažila predbežné financovanie s cieľom uľahčiť plné využívanie finančných prostriedkov členskými štátmi na roky 2014 – 2020 pri dodržiavaní zásady rozpočtovej zodpovednosti;

66. vyzýva členské štáty, aby pravidelne viedli politické diskusie na vysokej úrovni v rámci národných parlamentov o účinnosti, efektívnosti a včasnom vykonávaní EŠIF a o príspevkoch politiky súdržnosti k splneniu makroekonomických cieľov;

67. požaduje, aby sa pravidelne konali zasadnutia Rady s ministrami pre politiku súdržnosti s cieľom riešiť potrebu monitorovania a reagovania na trvalé výzvy, ktorým čelí hospodárska, sociálna a územná súdržnosť v EÚ;

o

o o

68. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
